

zřejmá snaha 86 % škol věnovat se rozvoji sociální gramotnosti podle zásad stanovených v RVP PV, více než 40 % navštívených škol profiluje své ŠVP v této oblasti.

Nejlépe byly hodnoceny aktivity k vytváření sociálních dovedností pro respektování pravidel soužití ve třídě a k rozlišování dobrého a špatného chování. Největší deficit při práci ve třídě byl zjištěn v předávání zodpovědnosti dětem a využití jejich iniciativy. Děti měly malou možnost spolurozhodovat o programu třídy.

Tabulka 13 Podpora rozvoje sociální gramotnosti v předškolním vzdělávání

Sledované ukazatele podpory sociální gramotnosti Oblast RVP PV „Dítě a ten druhý“ a „Dítě a společnost“ (podíl vyučovacích jednotek, v nichž byl daný jev pozorován – v %)	Školní rok		Trend
	2008/2009	2010/2011	
Rozvoj prosociálního chování (rozlišovat dobré a špatné chování, respektování pravidel soužití ve třídě, poznávání druhých, respekt k odlišnostem)	74.6	70.5	-
Prostor pro přirozenou komunikaci (děti přijímají v kolektivu různé role, jsou vedeny k zodpovědnosti, sebeprezentaci a spoluvytváření pravidel)	84.3	78.0	-
Příležitosti ke spolupráci (rozvoj vzájemných vztahů, naslouchání, vnímání projevů druhých, schopnost dohodnout se)	87.6	92.4	+
Příležitosti pro verbální a neverbální partnerskou komunikaci (dítě–dítě, dítě–učitelka)	92.2	92.3	0
Příležitosti pro seznamování se s místní kulturou	63.2	63.4	0
Podpora rozvoje a kultivace estetického vnímání, citění a prožívání, rozvoj dětské tvořivosti, citu a vkusu	82.6	88.0	+
Podpora pozitivního vnímání sebe sama	87.3	90.8	+

Další prostor pro zlepšení byl obecně v podpoře poznávání druhých v kolektivu a respektu k jejich odlišnostem.

V uplynulém školním roce byl ve spolupráci s Institutem občanského vzdělávání při Masarykově univerzitě v Brně zahájen vývoj nových nástrojů a postupů, které by umožnily hodnotit účinnost podpory sociální gramotnosti ve vzdělávání. Výroční zpráva uvádí jen hlavní závěry z těchto zjišťování, podrobnější šetření pokračuje i v novém školním roce, výsledky zveřejní ČŠI v samostatné tematické zprávě.

Rozvoj přírodovědné gramotnosti

Ve tříletém programovém cyklu ČŠI bylo téma přírodovědné gramotnosti sledováno ve vazbě na hodnocení naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti „Dítě a jeho svět“ vymezené v RVP a ve vztahu k EVVO. Většina sledovaných indikátorů byla ve srovnání s hodnocením sociální gramotnosti na nižší úrovni. Pozitivním zjištěním bylo, že v navštívených MŠ byla témata rozvoje přírodovědné gramotnosti zapracována ve všech ŠVP, časté bylo zaměření na ekologickou výchovu. Ve 28 % MŠ byly základy přírodovědné gramotnosti součástí profilace školy nad rámec požadavků RVP.

Pozitivní byla vysoká míra začlenění mimoškolních aktivit (školy v přírodě, výlety) a jejich využití pro rozvoj přírodovědné gramotnosti dětí, aktivní hledání a využívání externích forem spolupráce na místní úrovni a důraz na péči o životní prostředí. V následujícím přehledu uvádíme srovnání vybraných ukazatelů přírodovědných dovedností po 3 letech.